

Overeenkomsten, op 10 september 1964 te Parijs ondertekend, strekkende tot het vergemakkelijken van huwelijksluiting in het buitenland en inzake het uitwisselen van gegevens met betrekking tot verkrijging van nationaliteit

BRIEF VAN DE
MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 6 december 1966.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 19 december 1966.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 18 januari 1967.

Ter voldoening aan artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, alsook naar artikel 24, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestreng hierbij de tekst van de op 10 september 1964 te Parijs ondertekende Overeenkomst, strekkende tot het vergemakkelijken van huwelijksluiting in het buitenland, en van de eveneens op 10 september 1964 te Parijs ondertekende Overeenkomst inzake het uitwisselen van gegevens met betrekking tot verkrijging van nationaliteit, met Bijlage (onderscheidenlijk *Trb.* 1965, 90 en 1965, 91)¹, over te leggen.

Een toelichtende nota bij ieder van deze overeenkomsten gelieve U Hoogedelgestreng hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zullen de overeenkomsten alleen voor Nederland en Suriname gelden.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht, de bovengenoemde stukken op 19 december 1966 over te leggen aan de Staten van Suriname en van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Toelichtende nota

De onderhavige overeenkomst (*Trb.* 1965, 90), welke is voorbereid door de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand, beoogt het sluiten van huwelijken van onderdanen van een overeenkomstsluitende staat op het grondgebied van een andere te vergemakkelijken. De overeenkomst is onderverdeeld in drie titels.

Titel II is de belangrijkste. Hierin wordt ter vereenvoudiging van administratie bepaald, dat de afkondigingen uitsluitend worden beheerst door de interne wet van het land, waar het huwelijk wordt gesloten. Thans plegen de ambtenaren van de burgerlijke stand er, dikwijls onverplicht, op toe te zien, dat ten aanzien van buitenlandse huwelijkskandidaten ook de bepalingen omtrent afkondiging, voorkomende in hun nationale wet (voor een Nederlander in artikel 138, lid 2, B.W.) zijn nageleefd. Afkondiging buiten het land van huwelijksvoltrekking is echter in de praktijk niet alleen een tijdrovende, maar ook een vrijwel nutteloze formaliteit gebleken. In de internationale sfeer komen huwelijksbeletselen zelden of nooit aan het licht door afkondiging, wel doordat de ambtenaar van de burgerlijke stand zelf een onderzoek naar de huwelijksbevoegdheid instelt. Aan bestaande praktijken met betrekking tot het vragen van bewijzen van huwelijksbevoegdheid wordt door de overeenkomst niet geraakt.

¹) Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

In de verhouding tussen de staten, partij bij het Haagse Huwelijksverdrag van 12 juni 1902 (laatstelijk *Trb.* 1959, 174), die de voorgestelde vereenvoudiging niet wensen, blijft de regel van artikel 5, lid 3, van dat verdrag, dat de bepalingen der nationale wet nopens de afkondiging moeten worden in acht genomen, gelden.

Titel III is op verzoek van Griekenland in de overeenkomst opgenomen. Hij dient ertoe om in landen, zoals Griekenland, welke wetgeving als regel het kerkelijk huwelijk dwingend voorschrijft, aan vreemdelingen te vergunnen een burgerlijk huwelijk aan te gaan ten overstaan van hun diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger. Wie een zodanig huwelijk aangaat, kan er dan op rekenen, dat tegen de geldigheid van dat huwelijk niet kan worden opgekomen met de bewering, dat het niet met inachtneming van de in het land van voltrekking gebruikelijke vorm is gesloten.

Wat Nederland betreft zij aangetekend, dat, hoewel het Koninklijk besluit van 15 september 1956, *Stb.* 484, laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 8 september 1965, *Stb.* 423 (Consulair besluit), het hoofd van de consulaire post te Athene bevoegd verklaart om Nederlanders in de echt te verbinden, deze bevoegdheid niet kon worden uitgeoefend, daar de Griekse autoriteiten van mening zijn, dat uitsluitend consulaire huwelijken in Griekenland mogen worden voltrokken door consulaire ambtenaren van landen waarmede Griekenland een verdrag heeft gesloten, waarin die bevoegdheid uitdrukkelijk wordt erkend.

De *Eerste Titel* maakt het mogelijk om huwelijksdispensaties, die naar geldend recht in het algemeen slechts door de nationale autoriteit kunnen worden verleend, ook te doen geven door de autoriteit van het land waar een huwelijkskandidaat zijn gewoon verblijf heeft. Voor Nederland is de onderhavige materie geregeld in de artikelen 86, 88 en 88a van het Burgerlijk Wetboek.

Het is echter niet gebleken, dat voor het Koninkrijk behoefte bestaat aan een regeling als waarin de overeenkomst voorziet. In de zeldzame gevallen, te weten gemiddeld twee à drie per jaar, waarin door een in het buitenland gevestigde Nederlander om huwelijksdispensatie werd gevraagd, kon steeds tijdig door de Kroon een beslissing worden genomen. Hieraan is weliswaar enige administratieve omslag verbonden, maar dit is naar de mening van de ondergetekenden te verkiezen boven het gevaar, dat een binnen het Koninkrijk wonende Nederlander, die de door de wet vereiste leeftijd tot het aangaan van een huwelijk (achttien jaar voor mannen, zestien jaar voor vrouwen) nog niet heeft bereikt en aan wie hier te lande dispensatie werd geweigerd, zich naar het buitenland begeeft in de hoop, dat de daar ingevolge de onderhavige overeenkomst bevoegde autoriteit zijn verzoek wel zou inwilligen. Met het oog op een en ander heeft de Regering gemeend bij de ondergetekening van de overeenkomst de *Titel I* van gelding voor het Koninkrijk te moeten uitsluiten; artikel 9 biedt de mogelijkheid daartoe.

De Regering van Suriname heeft doen weten prijs te stellen op medegelding van de overeenkomst, daaronder begrepen de uitsluiting van *Titel I*, voor haar land; de Regering van de Nederlandse Antillen wenst medegelding daarentegen niet.

De Minister van Justitie,

STRUYCKEN.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

Toelichtende nota

De onderhavige overeenkomst (*Trb.* 1965, 91) dankt haar ontstaan aan de werkzaamheden van de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand. Zij heeft de uitwisseling van

gegevens ten doel tussen de onderscheiden nationale instanties, in de gevallen waarin door onderdanen van één der overeenkomstsluitende partijen, ten gevolge van naturalisatie, optie of herkrijging, de nationaliteit van één van de andere partijen is verkregen.

De nationaliteitswetgeving van een aantal staten, waaronder het Koninkrijk (verg. de Wet op het Nederlanderschap en ingezetenschap van 12 december 1892, *Stb.* 268, laatstelijk gewijzigd bij de Wet van 14 november 1963, *Stb.* 467) bepaalt, dat nationaliteit teloor gaat wanneer de betrokkene een andere nationaliteit verwerft.

Als het onder auspiciën van de Raad van Europa tot stand gekomen Verdrag betreffende beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit (*Trb.* 1964, 4) in werking zal zijn getreden, zal voor de staten die daarbij partij zijn ook uit dien hoofde gelden, dat verwerving van de ene nationaliteit verlies van de andere ten gevolge heeft. Dit verdrag werd voor het Koninkrijk ondertekend. Het zal ingevolge zijn artikel 10, lid 2, een maand na de nederlegging van de tweede akte van bekrachtiging of aanvaarding in werking treden. Tot op heden werd slechts door Frankrijk een akte van aanvaarding gedeponereerd. Zoals echter blijkt uit de memorie van toelichting bij dat gedeelte van de Rijksbegroting voor het jaar 1966, dat het departement van de eerste ondergetekende aangaat, is aldaar een ontwerp van (Rijks)wet tot goedkeuring van het verdrag, alsmede één tot aanpassing van de interne wet in voorbereiding. Indien het verdrag door de Staten-Generaal zou worden goedgekeurd zou het ten gevolge van de Nederlandse ratificatie in werking kunnen treden.

Ten einde de staten, wanneer hun onderdanen vrijwillig door naturalisatie, optie of herkrijging een andere nationaliteit deelachtig worden, dienaangaande niet onkundig te laten, werd de onderhavige overeenkomst opgesteld. De staten kunnen, aan de hand van de verkregen gegevens en van de eigen ter zake geldende bepalingen, vaststellen wie van hun onderdanen aldus, door vrijwillige uittreding, niet meer tot het staatsverband behoren. Een dergelijke vaststelling is van belang bij voorbeeld om te voorkomen, dat aan niet-Nederlanders Nederlandse paspoorten worden afgegeven.

Artikel 1 van de onderhavige overeenkomst bevat de verplichting voor de partijen tot het verstrekken van de desbetreffende gegevens. Ingevolge *artikel 2* zal de verstrekking geschieden met gebruikmaking van een bij de overeenkomst gevoegd formulier, dat krachtens *artikel 4* rechtstreeks, binnen drie maanden nadat de vreemde nationaliteit is verkregen, aan de aangewezen centrale autoriteit van de staat waarvan de betrokkene voorheen onderdaan was, dient te worden toegezonden.

Bij de ondertekening van het verdrag is door het Koninkrijk het Ministerie van Justitie aangewezen als de autoriteit, die de kennisgevingen in ontvangst zal nemen. Het ligt in de bedoeling ter gelegenheid van de bekrachtiging deze aanwijzing te herhalen.

Artikel 8, eerste lid, laat voor de staten de mogelijkheid open, de uitwisseling van gegevens in verband met de verkrijging van nationaliteit door optie of herkrijging der oorspronkelijke nationaliteit, uit te sluiten. Wat het Koninkrijk betreft, bestaat er geen reden om van deze mogelijkheid gebruik te maken.

De Regering van Suriname heeft doen weten, dat zij medegelding van het verdrag voor haar land op prijs stelt. De aanwijzing van het Ministerie van Justitie als bovenbedoeld kan ook voor Suriname gelden. De Regering van de Nederlandse Antillen daarentegen wenst medegelding niet.

De Minister van Justitie,

STRUYCKEN.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.